

A sportolók életkora egyéni csúcsteljesítményük idején futó szakágakban a magyar és az európai atlétikában

Kelemen Bence, Gyimes Zsolt

Testnevelési Egyetem, Atlétika Tanszék, Budapest

E-mail: bencekelemen95@gmail.com

Bevezetés

A csúcsteljesítményeket számos egyéb tényező mellett befolyásolja a sportoló életkora. Jelen kutatás célja a legeredményesebb hazai futószámokban versenyző atléták egyéni csúcsainak összehasonlítása az európai élvonallal életkor szempontjából.

Anyag és módszerek

A hazai (M) és európai (E) örökranglista versenyszámonként első 25 versenyzőjének egyéni csúcsát (életkor, WA pontérték) töltöttük le az IAAF honlapjáról, majd alapstatisztikai műveleteknek és független kétmintás *t*-próbának ($p < 0,05$) vetettük alá az adatokat ($N = 2\ 160$).

Eredmények

Minden versenyszámban a magyar versenyzők fiatalabb korban érték el az egyéni legjobbjait, mint az európai atléták, amennyiben a Top 25-ös ranglistákat vizsgáljuk.

Férfiaknál szignifikáns különbség volt: 400 m (M $23,16 \pm 3,03$ vs. E $24,84 \pm 2,88$ év); 1 500 m (M $24,12 \pm 2,84$ vs. E $26,64 \pm 3,10$ év); 5 000 m (M $25,52 \pm 2,97$ vs. E $27,84 \pm 3,6$ év); maraton (M $27,72 \pm 3,6$ vs. E $31,6 \pm 3,63$ év); 3 000 m akadály (M $23,88 \pm 2,02$ vs. E $27,16 \pm 3,22$ év); 110 m gátfutás (M $24,0 \pm 2,65$ vs. E $26,28 \pm 2,79$ év); 400 m gátfutás (M $24,08 \pm 2,51$ vs. E $25,88 \pm 3,49$ év) esetén.

Nőknél szignifikáns különbség volt: 200 m (M $23,4 \pm 3,41$ vs. E $25,29 \pm 3,59$ év); 800 m (M $22,92 \pm 2,78$ vs. E $26,2 \pm 3,66$ év); 1 500 m (M $24,64 \pm 2,49$ vs. E $27,28 \pm 3,29$ év); 5 000 m (M $25,84 \pm 2,73$ vs. E $27,72 \pm 3,57$ év); 10 000 m (M $26,36 \pm 3,13$ vs. E $29,2 \pm 4,11$ év); maraton (M $28,6 \pm 4,13$ vs. E $31,88 \pm 3,62$ év); 3 000 m akadály (M $23,06 \pm 3,84$ vs. E $26,57 \pm 2,15$ év) esetén.

A magyaroknál nem volt jelentős különbség egyetlen versenyszámban sem az életkorban a nemek között. Az európai ranglisták között szignifikáns különbség volt 800 m-en (F $24,24 \pm 2,25$ vs. N $26,2 \pm 3,66$ év).

Amennyiben a top 5 eredményt vizsgáltuk a ranglistáknál, kisebb volt az eltérés a hazai és nemzetközi mezőny között. Férfiaknál 10 000 m (M $24,2 \pm 1,92$ vs. E $29,2 \pm 4,14$ év) és 3 000 m akadály (M $24,2 \pm 1,92$ vs. E $29,6 \pm 4,03$ év) számokban volt szignifikáns a különbség. Nőknél 800 m (M $24,8 \pm 1,48$ vs. E $27,36 \pm 2,7$ év) és 5 000 m (M $24 \pm 1,73$ vs. E $26,4 \pm 4,5$ év) versenyszámoknál. Top 5 ranglistákat vizsgálva sem volt jelentős különbség a magyaroknál a nemek között.

A WA pontértékek mindkét nemből a magyar top 25 ranglistáknál a 800 m és az 1 500 m versenyszámokban volt a legmagasabb, a legalacsonyabb pedig a félmaratonon, ez megegyezik az európai ranglisták pontérték trendjeivel.

Következtetések

Közép- és hosszútávfutásban minél hosszabb a versenyszám, annál idősebb korokban érik el az atléták a csúcsteljesítményüket. A magyar atléták fiatalabb korban futják az egyéni legjobb eredményeiket mindkét nem esetében az adott versenyszámban (mind sprint, közép- és hosszútávfutás és gát és akadályfutás szakágakban), mint az európai élversenyzők. Ennek oka valószínűleg több összetevőre vezethető vissza.

Kulcsszavak: atlétika, életkor, csúcsteljesítmény